

מסע לאן? מפגש ראשון עם הצבא

◀ למנחה:

מחקרים מצביעים על כך שהכנה לפני השירות הצבאי יכולה לתרום להתמודדות יעילה עם מצבי לחץ ולתפקוד טוב יותר בהם. כדי שההכנה תשיג את מטרותיה עליה להיות רלוונטית, אמינה ומציאותית ולהתייחס לתחומים המרכזיים שבהם עלולים המתגייסים למצוא קושי. עלינו להיזהר ולהימנע מלצייר תמונה ורודה ועמומה, שעלולה לגרום משבר למתגייס.

הכנה טובה ויעילה תיעשה בשני היבטים: קוגניטיבי ורגשי. ההיבט הקוגניטיבי כולל רכישת מידע, עיסוק בסוגיות ערכיות ומוסריות, הכרת מודלים לקבלת החלטות, גיבוש ציפיות רציונאליות מהשירות הצבאי וחיזוק מיומנויות להתמודדות עם מצבי לחץ ושחיקה.

ההיבט הרגשי כולל עיסוק בתהליכים רגשיים המלווים את המתגייס בתהליך גיוסו, כגון: פרידה מהעולם האזרחי, מהוריו ומחבריו ולעתים אך מתחביביו ועיסוקיו, עמידה בלחצים במציאות של חוסר ודאות והתמודדות עם סביבה ארגונית טוטאלית הדורשת ציות.

◀ מטרה:

להציג את הרציונאל והמטרות של תוכנית ההכנה לצה"ל.

◀ עזרים: שאלון אישי

◀ מהלך ההפעלה

שלב א' - במליאה: היכרות עם ארץ אחרת

המנחה יפתח ויאמר: דמיינו שיש באפשרותכם לצאת לשליחות מטעם הסוכנות לפני הגיוס למשך חצי שנה למדינה הרשומה בפתק שתקבלו.

המנחה יחלק באופן אקראי למשתתפים פתקים שעליהם רשומים שמות מדינות שונות (חלקן מוכרות להם וחלקן לא).

להלן רשימת מדינות לבחירת המנחה (המנחה רשאי כמוכן להוסיף, לפי שיקול דעתו, שמות של מדינות אחרות): קוריאה, הודו, אינדונזיה, ברזיל, פקיסטן, יפן, רוסיה, מקסיקו, פיליפינים, ארה"ב, מצרים, צרפת, תאילנד, איטליה, קולומביה, ספרד, אוגנדה, פרו, אוזבקיסטן, מלזיה, גאנה, תימן, קמרון, אנגולה, צ'ילה, קמבודיה, זימבבואה, אקוודור, מאלי, פורטוגל, בוליביה, סומליה, הונדורס, לוב, ירדן, אירלנד, ארמניה, אלבניה, לטביה, מקדוניה.

שלב ב' - אישי

כל משתתף ימלא שאלון אישי קצר (נספח).

שלב ג' - במליאה

מספר משתתפים יציגו בפני המליאה את תשובותיהם.

שאלות לדיון:

1. האם יש הבדל בתחושות בין אלו שהכירו את המדינה לבין אלו שלא?
2. האם יש קשר בין מידת היכרותנו את הארץ החדשה לבין מידת המוטיבציה לצאת למסע?
3. כיצד השפיעה העובדה שבחרו עבורנו את יעד הנסיעה על מידת המוטיבציה שלנו?
4. מה תכלול ההיערכות למקום שאיננו מכירים כלל? מה תכלול ההיערכות למקום שאנו מכירים?
5. כיצד פעילות זו מתקשרת לגיוס לצה"ל?
6. למנחה: הצבא הוא מקום חדש עבור המתגייסים. מבחינות שונות הוא מקביל לארץ זרה: שפה - סלנג, ערכים, נורמות התנהגות, מבנה ארגוני וכו'.
7. לאיזו מדינה מתוך הרשימה המוצעת הייתם מקבילים את הצבא מבחינת רמת ההיכרות שלכם?
8. הביעו דעתכם על הדברים הבאים:

"ההכנה לצה"ל בתיכון זה כמו פרומו לסרט. מראים לך את כל הקטעים הכי טובים ולא מספרים לך שהסרט עצמו לא כמו שהוא נראה בפרומו. לא משקרים ממש, אבל נותנים לך מידע חלקי, כדי שתתגייס בכיף. בשריון למשל מלהיבים איך הטנק טס, ולא מספרים על העבודה השוחקת להכין את הטנק. בטירונות כעסתי על כל מי שרימה אותי...אחר כך חשבתי שאולי עדיף להשלוח קצת כדי שאנשים ירצו להתגייס. אני הסתדרתי, אבל אני לא שוכח את השוק שהכל הפוך ממה שאמרו..." (מתוך: חלי ברק, כשהילדים יוצאים מהבית, יסוד, 2006).

9. הציעו רעיונות - כיצד ניתן להתכונן ל"מסע" (השירות בצה"ל)?

נספח: שארן אישי

- איך הרגשת כשקיבלת את הפתק?
- ציין את מידת היכרותך עם יעד הנסיעה. מ-1 (היכרות נמוכה) עד 10 (היכרות גבוהה).
- השלם את המידע לגבי יעד הנסיעה:
 - שפה מדוברת _____
 - מטבע _____
 - חגים _____
 - מנהגים _____
 - סוג השלטון _____
 - לבוש אופייני _____
 - מזג אוויר _____
- מהי רמת המוטיבציה שלך ליציאה למסע מסוג זה?
- כיצד תתכונן למסע?